Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul Central, (judecător: Robu V.)
dosarul nr.2a-757/2024

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

18 februarie 2025 mun.Bălți
Instanța compusă din:
Președintele completului Grosu Stanislav
Judecători Țihonschi Alina și Holban Radu
Grefier Inna Oineagra

examinând apelul declarat de Bordian Nina împotriva hotărîrii judecătoriei Drochia, sediul Central din 27 martie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bordian Nina către Bunescu Vasile privind încasarea prejudiciului moral,

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantei:

La 13 noiembrie 2023 reclamanta Bordian Nina s-a adresat Judecătoriei Drochia, sediul Central cu cerere de chemare în judecată către Bunescu Vasile, solicitând repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție.

În baza prevederilor art.1998, 2036-2037 Cod civil, art.5-6, 166-168 Cod de procedură civilă, reclamanta a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 5.000 lei.

În motivarea acțiuni a menționat că, locuiește în vecinătate cu pârâtul Bunescu Vasile în localitatea *****, cu care se află în relații ostile. La data de 06 august 2023, aproximativ pe la orele 20:30 în momentul ce se afla cu nepotul său Straistari Vladislav pe lan cu păsările, Bunescu Vasile a strigat la ea, numind-o cu cuvinte necenzurate, astfel înjosându-i onoarea și demnitatea personală.

Ca rezultat al acestor acțiuni în aceeași zi agentul constatator i-a întocmit lui Bunescu Vasile proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 9 u.c. echivalent a 450 lei.

Susține, că în rezultatul acțiunilor lui Bunescu Vasile i-au fost cauzate suferințe psihice, apreciind mărimea prejudiciului moral în cuantum de 5.000 lei.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Central din 27 martie 2024 cererea de chemare în judecată înaintată de Bordian Nina către Bunescu Vasile privind încasarea prejudiciului moral s-a admis parțial:

- s-a încasat de la Bunescu Vasile, în beneficiul lui Bordian Nina prejudiciul moral cauzat prin contravenție în mărime de 1.000 lei;

- s-a încasat de la Bunescu Vasile, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 lei.

Solicitarea apelantei:

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, apelanta Bordian Nina la 26 aprilie 2024, a depus cerere de apel nemotivată, cu solicitarea admiterii acesteia, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de chemare să fie admisă integral.

Prin încheierea Colegiului Civil al Curții de Apel Nord din 12 septembrie 2024 nu s-a data curs cererii de apel depusă de apelanta Bordian Nina și s-a acordat termen până la 09 octombrie 2024 pentru prezentarea cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de timbru în mărime de 200 lei.

La 09 octombrie 2024, apelanta Bordian Nina a depus cererea de apel motivată prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii prin care pretențiile înaintate în cerere de chemare în judecată să fie admise integral.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, apelanta susține că, instanța de fond la stabilirea cuantumului prejudiciului moral cauzat de Bunescu Vasile prin contravenție, nu a luat în considerare, că urmare a acțiunilor intimatului a suferit o stare de șoc care a persistat o perioadă îndelungată și până la moment nepotul său îi adresează întrebări referitor la evenimentele petrecute în acea zi.

De drept își întemeiază pretențiile pe prevederile art. 2036 alin. (1)-(3) Cod civil.

Nefiind de acord cu cererea de chemare în judecată, intimatul Bunescu Vasile a depus la 18 noiembrie 2024 referință, prin care a menționat la caz că, la data de 01 octombrie 2023, fiind în relații ostile cu Bordian Nina a atenționat-o să nu pască bobocii pe terenul ce-i aparține, deoarece fac dezordine, acesta i-a răspuns agresiv, iar când a plecat în casă să-și ia telefonul pentru a telefona la poliție, la întoarcere aceștia deja se afla la fața locului, fiind solicitați de către Bordian Nina.

Intimatul Bunescu Vasile menționează că, deși nu a numit-o pe Bunescu Nina cu careva cuvinte ofensatoare polițistul i-a comunicat că le întocmește la ambii proces-verbal cu privire la contravenție.

În ce privește cele comunicate de apelantă privind rostirea cuvintelor necenzurate în prezența copilului susține că, aceste afirmații se combat de către apelantă în plângerea sa și în explicațiile sale la etapa procesului contravențional care nu relatează acest fapt.

În continuare, intimatul susține că, cuantumul prejudiciului solicitat de apelantă este extrem, de împovărător, întrucât nu dispune de resurse financiare pentru a răspunde cerințelor formulate, fiind o persoană încadrată în grad de dezabilitate, ne având posibilitatea de a practica un serviciu care i-ar aduce careva venituri, fiind nevoit să cheltuie mijloace financiare pentru tratament și alimentarea automobilului cu combustibil.

Menționează că, cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii

daunelor și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor. În principiu, în condiții în care apelanta nu poate prezenta proba desființări actului procedural prin care i-a fost constatată vinovăția, cuantumul despăgubirilor dispuse de instanța de fond spre încasare este unul adecvat.

Apelanta Bordian Nina, intimatul Bunescu Vasile fiind legal citați (f.d.61, 62) în ședință de judecată nu s-au prezentat, intimatul solicitând prin referință examinarea cauzei în lipsă (f.d.74-75). Prin urmare, ținând cont de prevederile art. 379 alin. (2) Cod procedură civilă, Colegiul civil consideră posibilă examinarea apelului în lipsa părților neprezente.

Termenul de declarare a apelului.

Colegiul civil reiterează prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele pricinii rezultă că hotărârea atacată cu apel a fost pronunţată la 27 martie 2024 (f.d.40), iar cererea de apel ne motivată a fost depusă de apelanta Bordian Nina la 26 aprilie 2024și cea motivată la 09 octombrie 2024 (f.d. 45, 66-67). Astfel, prin prisma art. 362 alin. (1) CPC, instanţa de apel constată că apelul a fost depus în termen.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel și materialelor din dosar, Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord va respinge apelul și va menține hotărârea instanței de fond, reieșind din următoarele motive.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit prevederilor 373 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

În conformitate cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

La articolul 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, se stipulează că, în motivare se indică circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și jurisprudența CtEDO, instanțele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conțină circumstanțele cauzei constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acțiunii, alte chestiuni ce au fost soluționate în cadrul judecării pricinii, legea

materială și/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanței în caz de respingere a unor probe prezentate de participanți etc.

Conform art. 373 alin. (3), (5), (6) Cod de procedură civilă, în cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. (5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*

Raportând dispozițiile normelor precitate la circumstanțele cauzei, evaluand soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră că concluzia instanţei de fond este una corectă și întemeiată, reieșind din următoarele raționamente.

În speță, Colegiul civil a stabilit că, potrivit informației telefonice R2-20231202887 din 01 august 2023 la Dispeceratul Zonal, Serviciul 112, a parvenit informație telefonică de la Bordian Nina, locuitoare a *****, care a comunicat că solicită ajutorul poliției (f.d.9).

La 01 august 2023 Bordian Nina a depus plângere, în care solicită poliției de a lua măsuri conform legislației în vigoare cu Bunescu Vasile, care la 01 august 2023 ora 20.30, a numit-o cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i onoarea și demnitatea(f.d.10).

La 06 august 2023 agentul constatator al Inspectoratului de poliție Drochia, Balan Alexandru a încheiat în privința lui Bunescu Vasile un proces-verbal cu privire la contravenție seria MAI05912973 prin care a constatat că la 01 august 2023 în jurul orelor 20:30 Bunescu Vasile se rostea cu cuvinte necenzurate în adresa lui Bordian Nina.

Prin decizia agentului constatator al Inspectoratului de poliție Drochia, Balan Alexandru, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.69 alin.(1) Cod Contravenţional și a fost sancționat cu amendă în mărime de 9 u.c. echivalentul a 450 lei (f.d.14).

Conform procesului verbal de audiere a martorului Străistari Vladislav, la 01 august 2023 ora 20:30 el păștea bobocii împreună cu bunica Bordian Nina, pe lotul de teren ce-i aparține rudei Bunescu Vasile, când de ei s-a apropiat Bunescu Vasile și a început a striga la bunica cu cuvinte necenzurate(f.d.12).

Subsecvent, Colegiul statuează că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența lui Bunescu Vasile, iar decizia de sancționare fiindu-i adusă la

cunoștință contra semnătură, fapt ce se deduce din conținutul pct. 19 inserat în procesul-verbal menționat supra, iar careva probe din care s-ar deduce că Bunescu Vasile a contestat decizia de sancționare din 06 august 2023 în ordinea art. 448 Cod contravențional, instanței nu au fost prezentate.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil reține că decizia de sancționare din 06 august 2023 adoptată în privința lui Bunescu Vasile, în aceeași zi au devenit definitivă și executorie, prin necontestare, iar prin efectul legii a dobândit puterea lucrului judecat *(res judecata)*, care reprezintă o expresie a adevărului, *res judeca pro veritate habetur.*

În speță sunt relevante prevederile art. 123 alin. (3) Cod de procedură civilă, potrivit căruia sentinţa pronunţată de instanţa judecătorească într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanţa chemată să se pronunțe asupra efectelor juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia s-a pronunțat sentința numai dacă aceste acte au avut loc şi numai în măsura în care au fost săvârşite de persoana în cauză.

Colegiul civil reține că obiectul prezentului litigiu îl constituie solicitarea de încasare a prejudiciului moral în sumă de 5.000 lei, cauzat ca urmare a comiterii contravenției.

În acest sens Colegiul civil constată că, în urma acțiunilor ilegale ale lui Bunescu Vasile care au dus la sancționarea contravențională a acestuia, lui Bordian Nina i-a fost cauzat în inevitabil un prejudiciu moral.

Instanța de apel relevă că, prejudiciul este cel mai important element al răspunderii civile, fiind o condiţie esenţială şi necesară a acesteia, de sine stătătoare. Un prejudiciu este cert atunci când existenţa lui este sigură, neîndoielnică şi, totodată, poate fi stabilită întinderea sa în prezent.

În conformitate cu prevederile art. 45 alin. (1) Cod contravenţional, dacă prin contravenţie a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-şi valorifice pretenţiile civile în procedură civilă.

Conform art. 387 alin. (1) Cod contravenţional, victimă este persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenţie, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

Iar potrivit art. 383 alin. (2) Cod contravenţional, victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului şi a cheltuielilor suportate în procesul contravenţional în ordinea procedurii civile, cu excepţia cazurilor când nu există divergenţe asupra întinderii acestora.

Potrivit art.9 alin.(1) și (2) lit. f) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar: în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Conform art.16 alin.(1) lit. g) din Codul civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.

Astfel, repararea prejudiciilor reprezintă acea metodă de apărare a drepturilor civile încălcate, care dă posibilitate persoanei drepturile căreia au fost lezate să ceară repararea integrală a acestora (art.19 Cod civil).

În accepțiunea art.19 alin.(1) Cod civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.

Alin. (3) stipulează că se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic).

În baza art. 1998 alin.(1) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral.

Conform art.2022 Codul civil, (1) Se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecinţa faptei acelei persoane ori consecinţa izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii. (2) În cazul vătămării integrităţii corporale sau altei vătămări a sănătăţii ori al decesului, nu se va lua în cont predispoziţia persoanei vătămate la un anumit tip de vătămare sau la o anumită mărime a vătămării.

În conformitate cu art.2036 alin.(1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i sa cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Prin prisma art.2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Astfel, pe lângă gravitatea prejudiciului moral ce trebuie luată în seamă pentru stabilirea despăgubirii, trebuie să se analizeze și un al doilea criteriu, cel al echității. Or, dacă gravitatea prejudiciului moral este mare, și despăgubirea ce trebuie acordată trebuie să fie una substanțială. Despăgubirea trebuie să fie una justă, rațională, echitabilă, adică în așa fel stabilită încât să asigure efectiv o compensație suficientă, dar nu exagerată, a prejudiciului moral suferit.

Mai mult, în temeiul Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca, partea vătămată să primească o satisfacţie echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Respectiv, fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-şi estimeze prejudiciul adus, dar numai instanţa de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noţiunea reparării rezonabile, de circumstanţele cazului concret, de personalitatea părţilor. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victime.

Colegiul judiciar reţine că suma solicitată de Bordian Nina cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 5.000 lei este una exagerată, or la stabilirea cuantumului despăgubirilor se impune necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit, să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie venit nejustificat.

Totodată, în opinia instanței de apel, suma de bani acordată cu titlu de daune morale nu trebuie să devină o sursă de îmbogățire pentru victimă, însă nici nu poate avea un caracter pur simbolic, ci trebuie să reprezinte atât cât este necesar pentru a-i ușura ori compensa, în măsura posibilă, suferințele pe care le-a îndurat sau eventual mai trebuie să le îndure.

Cu titlu de principiu, Curtea Europeană a hotărât în jurisprudența sa constantă conform căreia un reclamant nu poate fi obligat să prezinte vreo dovadă a prejudiciului moral pe care l-a suferit *(a se vedea, printre multe altele, Pshenichnyy vs Rusia, 14 februarie 2008, parag. 35, Antipenkov vs Rusia, 15 octombrie 2009, parag. 82, Nedayborshch vs Rusia, 1 iulie 2010, parag. 37)*.

La fel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în cauza *Tolstoy Miloslovsky v. Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord*, că despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă, având în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor social ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora.

Corespunzător, în circumstanțele enunțate, Colegiul civil reține ca întemeiată concluzia primei instanțe, care a conchis că comiterea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravențional, inevitabil a dus la crearea unui disconfort psihologic.

Astfel, prima instanță în mod just a reținut că prin acțiunile ilicite ale pârâtului, Bordian Nina este îndreptățită să obțină repararea prejudiciului moral, cauzat prin comiterea de către Bunescu Vasile a contravenției prevăzute la art. 69 alin. (1) din Codul contravențional.

Respectiv, instanţa de apel relevă că în speţă se atestă legalitatea hotărârii instanţei de judecată ierarhic inferioară cu privire la încasarea prejudiciului moral, suma compensării acestuia în mărime de 1.000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție, fiind rezonabilă reieșind din criteriul echității, care presupune că despăgubirea pentru prejudiciul moral trebuie să fie justă, rațională și echitabilă, adică trebuie stabilită în așa mod încât să asigure efectiv o compensare suficientă și nicidecum exagerată a prejudiciului cauzat, fiind menținut echilibru între daunele efectiv pricinuite și suma acordată.

Corespunzător, fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-şi estimeze prejudiciul adus, dar numai instanţa de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noţiunea reparării rezonabile, de circumstanţele cazului concret, de personalitatea părţilor.

Ca urmare, în funcţie de cele constatate şi reieşind din specificul acţiunii, instanţa de apel conchide că la caz, suma de 1.000 lei poate fi considerată drept o compensaţie echitabilă şi suficientă pentru prejudiciul suferit, având în vedere principiile compensării echitabile şi rezonabile a prejudiciului moral, suferinţele morale, starea de stres cauzate reclamantei/apelante, or suma de 5.000 lei solicitată cu titlu de prejudiciu moral este una exagerată, neechivalată și nejustificată, deoarece încasarea prejudiciului moral nu trebuie să îmbogățească o parte sau să micșoreze patrimoniul celeilalte părți, ci urmează a fi una egală pe măsura daunei morale pricinuite.

Colegiul civil menționează, că din argumentele apelantei nu se desprinde o încălcare esențială de către prima instanță a unor prevederi legale în raport cu drepturile sale, or, apelul declarat, nu conține probe sau argumente noi în urma cărora s-ar constata temeinicia cerințelor și ca consecință netemeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu împrejurările cauzei, circumstanțele de fapt și normele de drept, fiind elucidate de prima instanță și cărora le-a fost dată apreciere corectă.

În opinia Colegiului civil, prima instanță a examinat pricina, în coroborare cu prevederile legislației în vigoare, desfășurând examinarea litigiului pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, organizând procesul astfel încât părțile au avut posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, totodată păstrându-și imparțialitatea și obiectivitatea, creând condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.

Ca urmare a celor menționate supra colegiul reține, că argumentele invocate în cererea de apel, în esenţa lor, sunt similare argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost supuse examinării şi aprecierii juste de către instanţa de fond, astfel instanţa de apel notează, că apelanta nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalităţii hotărârii instanţei de fond.

Sintetizând cele reliefate supra, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Bordian Nin și a menține hotărârea primei instanțe, care este legală și întemeiată.

În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil

D E C I D E :

Cererea de apel declarată de Bordian Nina se respinge.

Se menține hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Central din 27 martie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bordian Nina către Bunescu Vasile privind încasarea prejudiciului moral, fără modificări.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Grosu Stanislav

Judecătorii: Țihonschi Alina Holban Radu